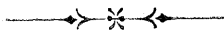

In verband met de praktische strekking worden ook de verschillende methoden van behandeling uitvoerig besproken en aan het slot van het werkje een groot aantal beproefde recepten vermeld.

Dit compendium, waarvan ook reeds een Italiaansche vertaling het licht zag, verdient warme aanbeveling.

Dr. M. S. GUTTELING.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie!

In n°. 17, 1902, van dit *Tijdschrift* komt Dr. MAASLAND op grond van twee casuïstische bijdragen in een lezenswaardig opstel: „darmoperaties in cruraalbreuken” tot conclusies, waartegen ik meen te moeten opkomen; vooral daar hij deze mededeeling ook voor hen bestemt aan wie, zooals hij zich uitdrukt, ofschoon geen vakchirurgen, de nood het mes in de hand drukt.

De moderne chirurgie heeft toch het streven alle methoden, waarbij in duister geopereerd wordt en die hierdoor onzeker zijn, te laten varen of te beperken. Het moet elk tegenstaan met een skalpel in de diepte te werken om deelen te klieven, waarvan de anatomische details den operateur niet duidelijk voor oogen staan. Zoo nam het débridement met het breukmes van COOPER zijn oorsprong uit eenen tijd, waarin de opening der buikholte als iets zeer gevaarlijks beschouwd werd. Het is bovendien reeds voor den modernen breuksnijder een axioma, zoodra hij met een darm te doen krijgt, waarvan de voeding geleden heeft, de verwijding van den inklemmenden ring niet van uit den breukzak, maar laag voor laag van buiten naar binnen te verrichten. Het is toch te vreezen, dat een darmlus op het punt van doorbraak, maar door fixeering in den afsnoerenden ring en door vergroeiing volkomen afgesloten, door het inbrengen eener sonde tusschen den breukzak en den darm, nog meer echter door het inbrengen van eenen vinger en trekken aan de darmlus tot perforatie zal gebracht worden, waarbij de stuwende faekale massa's met zulk een vaart naar buiten kunnen treden, dat een infectie der buikholte niet vermeden worden kan.

Nu zou men toch meenen, dat bij vermoeden op gangraen of bij gangraeneuse darmlissen (en slechts bij deze is primaire darmresectie geïndiceerd) een verwijding van den breukring vanuit de binnenzijde van den breukzak niet de juiste wijze van handelen zijn kan. Ervaringen uit lang vervlogen tijden (J. L. PETIT's Herniotomia extraperitonealis) hebben reeds geleerd, dat in het meerendeel der gevallen de inklemming door klieving van de buiten den hals van den breukzak gelegen strengen kan worden opgeheven. Van hier tot de axioma, dat men in principe de verwijding van den insnoerenden ring door een à vue verrichte klieving van de weefsels, die den breukzak omringen, moet verrichten, is geen groote sprong. Alleen op deze wijze kan

men elke spannende streng toegankelijk maken en laag voor laag klieven kan men elk vat behoorlijk onderbinden en elke bloeding voorkomen en vooral elke laesie van den zieken darm met zekerheid vermijden. Deze wijze van handelen in principe door RIEDEL als herniotomia aperta voor dijbreuken aangegeven, wordt vrij algemeen gevolgd en heb ik meermalen zonder bezwaren uitgevoerd.

Elk chirurg zijn de nadeelen van een débridement en stomp dilateeren van de breukpoort bekend. Door insnijden toch van den breukzak worden valsche wegen gebaad, langs welke een deel van de breukinhoud in het subserieuse bindweefsel kan gereponeerd worden, de repositie (dit ondervond MAASLAND zelf) is door dezen zeer weinig verwijden ring uiterst bezwaarlijk, de radicaaloperatie door de openingen in den breukzak atypisch en moeilijk, de zekerheid geringer.

Ofschoon de beide patiënten genezen zijn, meen ik, dat MAASLAND zich hierop niet mag beroepen en een methode van opereeren aanprijzen, die in haar principes voornamelijk door de Duitsche chirurgen reeds lang verlaten, geen vooruitgang, doch achteruitreden is en waarvan de ondervinding van anderen reeds geleerd heeft, dat zij bij meer frequente toepassing tot onaangename ervaringen leiden kan.

Bij voorbaat dankzeggend voor de opname

Hoogachtend

den Helder,
30 April 1902.

Uw Dw.
Dr. J. SMITS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Zweren en gezondheid. *The Lancet* heeft sedert jaren gewezen op het gevaar voor de gezondheid, dat in Engeland aan zweren (werkwoord) verbonden is, doordat de eedaflegger een bijbel moet kussen die reeds door talloze lippen van vroegere getuigen is aangeraakt. Vooral tijdens de pokkenepidemie werd zulk een kus een onvrijwillige heldendaad, en vermoedelijk op grond daarvan hebben twee rechters te Londen buiten het gerechtsgebouw een kennisgeving doen aanplakken, dat men ook op Schotsche wijze mag zweren, d. i. ongeveer zooals in Nederland. Dit voorbeeld zal nu wel navolgers vinden, en als het publiek daaraan gewend wordt, zal *the Lancet* haar streven bereikt zien, dat „kissing the Book” geheel wordt afgeschaft.

— **De lof der tabak.** *The Daily Chronicle* heeft onlangs den wensch te kennen gegeven, dat *the Lancet* eens haar meening mocht mededeelen over de deugden van tabaksrook als ontsmettingsmiddel. In het n^o. van 3 Mei wordt die wensch vervuld. Rechtstreeksche proeven hebben aangetoond, dat dichte tabaksrookwolken door gedurende 100 tot 150 uren op anthrax,